

SZENT PÉTER ÉS PÁL
GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Nyírlugos

2023.

Tartalom

1. Bevezető.....	3
3. Alapelveink	5
4. Pedagógiai programunk célja, feladata	6
5. Óvodai nevelésünk célja, feladatai	12
6. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	20
7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	27
Sikerkritériumok:.....	27
Sikerkritériumok:.....	29
Sikerkritérium:.....	30
Sikerkritériumok:.....	31
Sikerkritériumok:.....	32
Sikerkritériumok:.....	33
Sikerkritériumok:.....	35
Képességek - készségek kibontakoztatása	35
Sikerkritériumok:.....	35
Sikerkritériumok:.....	38
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	39
Az érettség mutatói, sikerkritériumaink alapján:	39
9. Az óvoda gyermekvédelmi tevékenysége.....	41
Alapelv	42
Cél	42
11. A Pedagógiai Program felülvizsgálatának rendje	43
12. Legitimáció.....	44
Melléklet.....	45

1. Bevezető

Pedagógiai programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján, a keresztény kultúra értékeire építve és az óvodai nevelés játékkal, mesével program szellemiségében készült helyi nevelési dokumentum. Rendszerbe foglalja óvodánk nevelés-fejlesztési gyakorlatát, a családdal közösen, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodai nevelésünk alapja a keresztény szellemiség jegyében végzett pedagógiai munka.

Jogszályi háttér

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény
- A kormány 363/2012.(XII.17.) rendelete az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- SZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra
- 275/2019. (XI. 21.) Korm. rendelet az óvodába járással és tankötelezettséggel kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről

2. Gyermekkép, óvodakép

2.1 Gyermekkép

A keresztény kultúra értékeit hordozó, nyílt, érdeklődő gyermekek nevelése. A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A személyiség kibontakozásában meghatározó szerepe van a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek, ezért fontosnak tartjuk, hogy óvodánk minden alkalmazottja - óvodapedagógusai, dajkái, kisegítő munkatársai- rendelkezzenek azokkal az emberi tulajdonságokkal, attitűdökkel, **szaktárgyi és szakmódszertani tudással**, melyek biztosítani tudják a gyerekek megfelelő, pozitív irányú személyiségfejlődését.

Első és legfontosabb tulajdonság a gyerekközpontúság, a kicsik szeretete, **figyelembe veszi a gyermek érzelmi állapotát, visszajelzéseit és épít a gyermek szükségleteire, érdeklődésére**. Elvárás, az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört teremtő, példamutató emberi értékeket közvetítő, előítéletektől mentes felnőttek jelenléte.

2.2 Óvodakép

A katolikus óvoda a katolikus közoktatási rendszer első láncszeme, amely a családi nevelés kiegészítője a gyermek iskolába lépéséig.

Krisztus nyomán igyekszünk a pedagógusok, a szülők és a gyermekek személyiségébe beépíteni a keresztény hit szellemiségét.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítőjeként biztosítja a gyermek fejlődésének pedagógiai tevékenységrendszerét, tárgyi környezetének feltételeit, óvó- védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciót tölt be.

Törekvéseink szerint a mi óvodánkban minden kisgyermek a számára legmegfelelőbb fejlesztést kapja, melyben nem sérülnek gyermeki jogai és **figyelembe vesszük a gyermekek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttérükből adódó sajátosságait.**

Személyiségét tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Az óvodai élet mindennapjaiban a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. A hozzánk járó gyerekek szakmailag jól felkészült, folyamatos önképzésen részt vevő, megújulni képes pedagógusokkal találkoznak, akik munkájukat kellő empátiával, alázattal és munka morállal végzik. Munkájuk során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei, biztosított számukra a harmonikus fejlődés, a hátrányok kompenzálása, a tehetség csírák felfedezése, megsegítése.

A gyermekek kiegyensúlyozott nevelése és fejlődése érdekében az intézményben dolgozó valamennyi felnőtt együttműködésre kész a gyermekek családjával. Fontos a helyi hagyományok, a régi értékek életben tartása, megőrzése és átörökítése.

3. Alapelveink

Az ember, aki gyerekekkel foglalkozik, egy kicsit kell, hogy gyerek maradjon maga is! Kell, hogy képes legyen arra, hogy partnere legyen a rábízottaknak, s úgy szemlélje az őt körülvevő világot, úgy csodálkozzon arra rá, mint az, akit nevelni szeretne.

Így válik képessé arra, hogy oly módon láttassa meg a mindennapi csodákat, hogy abból saját tapasztalatszerzés útján építő jellegű fejlődés lehessen.

Minél több lehetőséget adni a gyerekeknek az óvodai élet során, mely komplex módon felkészíti őket az ÉLETRE, mindezt olyan módon, hogy megjelenjen a **keresztény hitre és szeretetre nevelés.**

Az óvó néni segítsége, segítője legyen ebben, aki céltudatosan látja előre, és készíti elő számára ezt a felfedező utat. **Tudatosan támogatja a gyermek fejlődését.**

Tegye mindezt oly módon, hogy szeresse és fogadja el a rá bízott kicsiket, szeretetével, gondoskodásával érintse meg őt és családját. **Nyitott a szülő visszajelzéseire, felhasználja őket a gyermek fejlődése érdekében.**

Közvetve nevelje és segítse őket is, hiszen nagyon sok problémával kell küzdeniük az óvodás évek alatt.

A szülőknek érezniük kell, hogy számunkra épp oly fontos a gyermeke, mint számukra, s ezért minden szakmai tudásunkkal és ismeretünkkel a közös célt szolgáljuk.

Az intézmény alkalmazottai elhivatottsággal, hittel és megfelelően pozitív hozzáállással végzik feladataikat az intézményben. Tisztelik a gyerekeket, azok hozzátartozóit és különös tekintettel megbecsülik egymás és a maguk szakmai munkáját. Szakképzettségüket hivatásuknak tekintik, és ennek megfelelően tevékenykednek a mindennapokban.

A pedagógusok szakmailag segítőkészek kollégáikkal szemben, tudásukat megosztják, átadják egymásnak. Minden tekintetben pozitív értékeket közvetítenek a gyerekek, illetve a társadalom számára.

Pedagógiai munkánk során igyekszünk minél több tapasztalati lehetőséget biztosítani gyermekeink számára, hogy ennek segítségével fejlődhessenek a gyerekek készségei, képességei. Kiemelkedő jelentőséget tulajdonítunk a komplex ismeretszerzésnek, a komplex látásmód, logikus gondolkodás, praktikus intelligencia minél nagyobb arányú fejlődése érdekében.

Élményeket igyekszünk biztosítani ahhoz, hogy a gyerekek személyes kompetenciái megfelelő ütemben fejlődhessenek, **ehhez figyelembe vesszük a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyerekek előzetes tudását, motiváltságukat, életkori sajátosságaikat.**

Valljuk, hogy minden gyermeket megillet az a jog, miszerint a saját szükségletének megfelelő bánásmódot, fejlesztést kapja, ennek tükrében figyelembe vesszük azokat az egyéni eltéréseket, különbségeket, melyek az eltérő szociokulturális környezetből adódnak. **Felismerjük a gyerekek tanulási vagy fejlődési nehézségeit, és képesek vagyunk számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.** Fontosnak tartjuk az együttélés szabályainak, értékeinek, normáinak megalapozását, annak folyamatos pozitív irányú alakítását.

A BTMN és SNI gyerekek részére biztosítjuk óvodánkban az integrált nevelést, fejlesztést, **hosszabb távú fejlesztési terveket dolgozunk ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítjuk.** Ezt egészíti ki az intézményben dolgozó külső szakemberek személyre szabott, speciális diagnózisra épülő sokoldalú fejlesztése.

Óvodánk nyitott és befogadó, igyekszik jó kapcsolatot ápolni a vele együttműködőkkel. Mindennapi élete és programjai során megszólítja a szülőket, a fenntartót, a civil szervezeteket és a város közösségét.

4. Pedagógiai programunk célja, feladata

4.1 Egyéni fejlődés, fejlesztés nyomonkövetése

Célunk:

Az óvodánkba járó gyermekek egyéni fejlődésében a bemeneti állapottól (óvodába lépés) a kimeneti állapotig (iskolába lépés előtti utolsó megfigyelés), a gyermek egyéni képességeinek fejlődésében pozitív irányú elmozdulás mutatkozzék. Az óvodapedagógusok kövessenek el mindent annak érdekében, hogy minden gyermek-önmagához és képességeihez mértén-a lehető legnagyobb fejlődési utat járja be. A megfigyelési eredmények tükrében történik a differenciált tevékenykedtetés.

Feladataink:

Az általunk összeállított megfigyelési szempontsor reális képet ad a gyerekek fejlettségéről. Az megfigyelések rögzítésével a táblázatból jól látható a fejlődés üteme. A fejlődésük nyomon követése végigkíséri óvodás éveik alatt a gyerekeket. Az egyéni fejlődésről félévente írásban tájékoztatjuk a szülőket.

4.2 Magas színvonalú szakmai munka

Célunk:

Az intézményben dolgozó alkalmazottak legyenek elhivatottak a mindennapi feladataik végzése során. A nevelőtestület tagjai óvodapedagógusként törekedjenek a minél magasabb színvonalú szakmai munkára. **Rendszeresen tájékozódjanak a pedagógiai tudományukra vonatkozó legújabb eredményekről, használják ki a továbbképzési lehetőségeket.**

Érezzék a folyamatos önképzés és továbbképzés szükségességét, annak hasznát a mindennapi pedagógiai munkájukban.

Feladataink:

- Az intézményünkben dolgozó óvodapedagógusok, az óvodai élet tevékenységformáit (játék, verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, mozgás, a külső világ tevékeny megismerése, munka jellegű tevékenységek, tevékenységben megvalósuló tanulás) a Pedagógiai Program szellemében magas színvonalon végezzék el.
- Az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztését tudatos tervező munka mellett, megfelelő szervezéssel és tudatos irányítással végezzék a mindennapok során. **A tanulást támogató környezetet teremt például: a csoportszoba elrendezésével, az eszközök használatával, a gyerekek döntéshozatalba való bevonásával.**
- A tevékenységek minden esetben igazodjanak a gyerekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségi szintjükhöz, képességeikhez, készségeikhez. **Az óvodapedagógus ismerje fel a gyermek tanulási problémáit és szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínáljon számukra.**
- **Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes nevelési tervein.** A tevékenységek legyenek minden esetben változatosak, gyermekközpontúak és tevékenységbe ágyazottak, melyek teret engednek az egyéni megtapasztalásnak.
- Minden körülmények közötti egyenlő hozzáférés biztosítása a gyerekek számára.

- **Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.** Egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód, egyénre szabott differenciált fejlesztés biztosítása. (SNI, BTM, tehetséggondozás)
- A nevelőtestület tagjai között működjön egymás szakmai segítése, team munkavégzés és a belső tudásátadás folyamata. **Minden óvodapedagógus tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz valamint saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.**

4.3 Hátrányos helyzetű gyermekek hátrány kompenzálása

Célunk:

A hátrányos helyzetű gyermekek, egyéni fejlesztése, a hátrányok minél nagyobb arányú csökkentése. A szülők bevonása az intézmény életébe, szülői szerepükben való megerősítés, pozitív példák bemutatása, életmódjuk folyamatos segítése. Az óvoda és a családok kapcsolatának, együttműködésének folyamatos fejlesztése.

Feladataink:

- A szociokulturális környezetből adódó hátrányok kompenzálása, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása differenciált fejlesztéssel.
- **A gyermekeket egymás elfogadására, tiszteletére nevelni.**
- **A differenciálás elvének alkalmazása.**
- A gyermek fejlődését veszélyeztető hatások korai felismerése, együttműködés a különböző hatóságokkal. A gyermekvédelmi jelzőrendszerek használata, a szükséges intézkedések megkezdése.
- A szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítása és folyamatos ápolása. Az intézmény programjaira való meghívások, a részvétel szorgalmazása, segítése.
- **Az együttműködést, szociális képességeket fejlesztő, motiváló módszerek alkalmazása, óvodai és óvodán kívüli közösségfejlesztő tevékenységek, programok támogatása, szervezése.**
- A családokkal, szülőkkel való rendszeres, személyes találkozások szervezése, a gyermek fejlődési folyamatának, a fejlesztés gyakorlati lehetőségeinek megbeszélése, szülői tájékoztatások, esetmegbeszélések, előadások megszervezése. A problémák nevére nevezése, építő, segítő korrekciók kialakítása.

4.4 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja

4.4.1 Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

4.4.2. Beszéd-fogyatékos gyermek: nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban

Beszéd-fogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

4.4.3 A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – rész-képesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárást okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a rész-képesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával.

4.4.4. Autizmus spektrum zavarral küzdő (közülük az, aki integrációban a többi gyermekkel együtt nevelhető és ép intellektusú) gyermekek. Az intézmény ezen gyermekek fejlesztéséről integrált keretek között, valamint gyógypedagógus közreműködésével gondoskodik.

Az autizmus egy olyan állapot (nem betegség), amely pervazív, vagyis egész személyiségre kiterjedő. Az autizmus spektrumzavar fejlődésneurológiai zavar, amely viselkedéses kép alapján diagnosztizálható.

Az autizmus spektrumzavarral élő gyermek óvodai ellátásának, habilitációs, rehabilitációs fejlesztésének alapja a szakértői vélemény. A szakértői vélemény tartalmazza a vizsgálat célját, előzményeit, a diagnózist/diagnózisokat és a komplex szakértői vizsgálat eredményeit, megállapításait. Javaslatot tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy a gyermek integrálható-e az óvodai nevelése során.

A szakértői véleményben megfogalmazott fejlesztendő területek irányt mutatnak az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez. Az egyéni fejlesztési tervet a gyógypedagógus készíti el, szoros együttműködésben a pedagógusokkal és a szülőkkel, az egyes részterületek felmérését is ő végzi.

Kiemelten fontos a szülő – gyermek - pedagógus - gyógypedagógus együttműködése a kitűzött célok elérése érdekében.

4.5 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek integrációja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 3. pontjába foglalt törvényi definíció szerint:

„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek”.

A BTMN gyermekek gyakran élnek át kudarchelyzetet az óvodában, ebből következően sikeréhségük tompul, a siker öröme ritkává, szinte elérhetetlenné válik. Intézményünkben a BTMN gyerekeket hozzáértő és toleráns attitűddel, kevesebb kudarc-élménnyel terhelt, védettebb nevelési környezet várja.

A BTMN gyereket, tanulót nevelő-oktató intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és némi védettséget. Sikerkritériumnak az tekinthető, ha a szakértői vélemény által megállapított beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megszűnik, vagy jelentősen csökken, gyengül, ritkább és kisebb súlyú konfliktusokat eredményez, mint korábban, s így viselhetővé, kezelhetővé válik a gyermek, tanuló számára.

4.6 Tehetséggondozás az óvodában

Az óvodában a tehetség fejlesztése sajátos körülmények között zajlik. Viszonylag kevés az a gyerek, akinek a tehetsége korán megnyilatkozik (kiválóan rajzol, énekel, számol fejben stb.), de a tehetség – ígéretes felfedezése és fejlesztése igazi kihívás az óvodapedagógus számára. Az óvodai tehetséggondozás a tehetség-ígéretes megtalálásával kezdődik, majd a fejlesztés egyénre szabott módjaival folytatódik.

Az óvodában a tehetséges gyermekek fejlesztése történhet az óvodai csoportban, illetve kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó” foglalkozásokon. Az óvodai csoportban a tehetségfejlesztés a mindennapi cselekvéses helyzetekbe van beépítve, a gyerekek szabadon dönthetnek, hogy részt vesznek-e a felkínált tevékenységben. Ezek a helyzetek nyitottak, bármikor bárki bekapcsolódhat vagy kiléphet a tevékenységből. Természetesen ezek a foglalkozások is játékosak. Ez hozzájárul az óvodás gyermek személyiségének alakulásához, amelyet az érzelmi biztonságot nyújtó, támogató környezet és az óvónő személyisége is segít.

A tehetséges kisgyerekek korai jellemzői:

- meglepő pontosságú, illetve részletességű **hosszú- és rövidtávú memória**,
- az átlagnál sokkal hosszabb ideig képesek *egy dologra figyelni*,
- fejlett **képzelőerő**, amely megnyilvánulhat korai *szerepjátékokban*
- korai **figuratív rajzolás** (15 hónaposan rajzolás közben mondja, hogy mit rajzol éppen),
- korai alkotó tevékenységben (másfél évesen 4-5 féle gyurmafigura készítése, játékok színek szerint szimmetrikus elrendezése a polcon rendrakáskor),
- valóság és fikció korai megkülönböztetésében (másfél évesen tudja, mi a különbség a "játékból megesszük" és az "igaziból megesszük" közt),
- absztrakt gondolkodás, amely ebben az életkorban főleg a nyelvi készségekben érhető tetten (időviszonyokra utaló szavak, mint pl. tegnap, este,)
- felsorolásokat másfél évesen "és"-sel köt össze; kétévesen olyan szavakat használ, mint pl. hanem, is, mégiscsak, múltkori, kedvenc; egyre több betűt felismer, esetleg olvasni is megtanul még négyéves kora előtt),
- matematikai készségek is egyértelműen megjelennek (kétévesen 4-10 tárgyat stabilan megszámlal; ismeri a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát; háromévesen 50-es számkörben összead, kivon),
- saját személyről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése (ilyesféle szóhasználatból, kifejezésekből látszik, mint "szerintem", "erre gondoltál", "baba eltöprengett", "jó itt feküdni"),
- fejlett koordináció és finommotoros mozgás.

A tehetséggondozás céljai:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése;
- egy adott tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak kiegyenlítése;
- „megelőzés”, „légtörjavítás”;
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.
(RELAXÁCIÓ)

Célunk:

A gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékos vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak.

Feladatunk:

Az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

Az óvodai nevelés azon fogyatékos gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

5. Óvodai nevelésünk célja, feladatai

5.1 Óvodai nevelésünk célja

Óvodai nevelésünk célja biztosítani a harmonikus személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakozását és megerősítését, - elfogadva a gyermekek közti különbségeket, különös tekintettel az én-fejlődésre, a hátrányok leküzdésére, a tehetség kibontakoztatására, az esélyegyenlőség biztosítására – az élethosszig tartó tanulás megalapozását. Tudatosan és tervszerűen alakítani azokat a személyes

(egészséges és kulturált életmódra nevelés), kognitív (az értelem kiművelése) és szociális (segítő életmódra nevelés) kompetenciákat, melyek elősegítik a sikeres iskolai beilleszkedést és teljesítményt.

A gyermekeket segítsük abban, hogy a keresztény értékekre építve gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető, emberséges, tisztességes polgárrá váljanak. A katolikus közoktatási intézmény kötelessége keresztény szellemű gyermekek formálása.

5.2 Óvodai nevelésünk feladatai

- Céljaink megvalósítása érdekében a szeretetteljes, elfogadó és befogadó légkör kialakítása, biztosítása az intézményünkben.
- Szociális kompetenciák megalapozása.
- Biztosítani az inkluzív nevelést, hogy az óvodáskorú gyermekeket elfogadják és befogadják, mindennapjaikat kitöltsék játékkal, a felfedezés és a tapasztalás örömeivel.
- Elősegíteni az egyéni élmények szerzését **a hitélet erősítését** szolgáló programokban, mindennapi tevékenységekben (kirándulás, templomlátogatás, egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példák stb.).

5.2.1 Az egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés kiemelt jelentőségű ebben az életkorban. A belső igény kialakítását a személyes példamutatással és megfelelő lehetőségek biztosításával próbáljuk elérni.

Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Erre az életszakaszra jellemző a testi növekedés, melynek megfelelő végbemenetele érdekében a mozgáskultúra magas fokú biztosítása, kialakítása szükséges.

A gyermekek gondozása, testi igényeik mindenkor kielégítése központi feladat, az egész óvodás kort felöleli. A megfelelő higiénés feltételek megléte igény kell, legyen.

A tisztálkodás alapvető szabályainak ismerete, meglétének fenntartása vagy kialakítása a gondozási teendőink része. Az önállóságra szoktatás, a helyes technikák elsajátítása minden életkorban más és más fejlettségi szintű, ezt figyelembe véve kell a teendőket elvégezni, tanítani. A testápolási teendők belső igényének kialakítása az elérendő cél.

Kiemelten kell kezelni azokat a családokat, ahol a szülők kevésbé képesek ennek maradéktalan elvégzésére, őket a védőnői szolgálattal, családsegítő munkatársakkal

segíteni szükséges.

A gyermekek egészségének a védelme kiemelt feladatunk az egész óvodás időszakban. Olyan környezetet kell teremteni a számukra, melyben minden körülmények között biztonságosan tartózkodhatnak.

Figyelmet kell fordítani a megelőzésre is, hiszen az edzett, egészségesen élő és egészségesen táplálkozó kisgyermek ellenállóbb a betegségekkel, kórokozókkal, környezeti behatásokkal szemben.

Ennek értelmében az óvodának folyamatos kapcsolatot kell tartania a gyermekorvossal, mely kontroll alatt tartja a kisgyerekeket. Az egészséges táplálkozás kérdéskörébe szorosan beletartozik az, hogy az intézményes étkeztetés alkalmával mi kerül a kicsik tányérjára. Óvodánkban olyan ételt fogyaszthatnak a gyerekek, melyre az ő életkori és fejlődési mutatóik alapján szükségük van. A harmonikus mozgás kialakítása – beleértve a kis és nagymozgásokat is- szintén feladat az óvodáskorban. Az összerendezett mozgás kialakulásának elérése cél az óvodás korban. Természetesen figyelembe kell venni az egyéni különbségeket, az esetleges, egyéni eltéréseket, és ezek korrekciója szükséges.

Helyes életritmus

- nyugalom, derű, optimizmus hassa át a tevékenységeket,
- ne okozzon túlterheltséget a napirend megvalósítása,
- minden gyermeknek elegendő ideje legyen a szükségletei kielégítésére,
- ha kell, a gyermekek érdekében rugalmasan kezeljük a napirendet,
- az eszközhasználatok megtanítása, folyamatos fejlesztése,
- az asztalnál ülés, a tisztán étkezés normáinak kialakítása,
- az étkezés közbeni viselkedési normák megismertetése.

Testedzés

- A lehető legtöbb, szabad levegőn való tartózkodás és a megfelelő mennyiségű és minőségű mozgás biztosítása.
- Ha az időjárás engedi, játék az udvaron, sok mozgással.
- A mindennapi mozgásigény kielégítése különböző mozgásformákkal, változatosság betartásával.
- A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfort érzetének biztosítása, a gyermeki szükségletek kielégítése. A gyermeket engedjük szabadon mozogni, szükség szerint WC-re menni, vizet inni, tisztálkodni a nap bármely szakaszában.

- Minden esetben vegyük figyelembe a gyerekek otthonról hozott, egyéni szocializációból adódó eltéréseit, különbözőségeit, amikor a fejlesztést elkezdjük, ezt nem hagyhatjuk figyelmen kívül.

Gondozási tevékenységek

A különböző gondozással összefüggő tevékenységek kiemelt jelentőségűek a gyermekekkel történő kapcsolatépítés, önállóságuk fejlődésének elősegítése céljából. Fontosnak tartjuk az óvónő és gyermek, a dajka - gyermek közötti bensőséges, meghitt, megértő viszonyt, a természetes testközelség meglétét, az óvoda dolgozóinak modell értékű kommunikációját, bánásmódját.

- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az óvodát kezdő gyermekek tekintetében, a befogadás időszakának, a minél nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb szokáskialakítás érdekében.
- Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé, alakítják a gyermekek énképét, segítik önállóvá válásukat.
- A tevékenységben a felnőtt - óvónő, dajka, szülő - a gyermek egyéni fejlettségéhez igazodva ad segítséget, és tanítja, gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat.

Feladataink a testápolás, öltözködés, étkezés szokásrendszeréből adódóan

- Az önálló testápolás, öltözködés, étkezés, megvalósulását, annak folyamatos segítségét az óvodába lépés első pillanatától igyekszünk biztosítani.
- A gyermek természetes mozgásigényének, a gyermek testi szükségleteinek (levegőzés, pihenés, testápolás, egészséges táplálkozás) kielégítését, valamint - a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, edzését, óvását, megőrzését az óvodai élet egésze során szem előtt kell tartani.

Testápolás

Az egyéni igények és szükségletek teljes figyelembe vételével történik, a szükséges idő és tárgyi feltételek biztosításával, egyéni fejlesztő feladatokkal, személyre szóló ellenőrzéssel és értékeléssel. A helyes testápolás kialakítása a következő területeken valósul meg: kézmosás, arcmosás, toalett használat, hajápolás, fogmosás, orrfújás.

- A gyermek tisztaságigényének kialakítását már az intézménybe érkezéskor el kell kezdeni.
- Különös gonddal kell védenünk a gyermekek érzékszerveit.
- A bőrápolás, hajápolás, az orr tisztántartása és a toalett használat kapcsán a

gyermek fokozott önállóságát kell kialakítani.

- Törekszünk a család és óvoda gondozási szokásainak összehangolására, a családok szokásainak pozitív befolyásolására.
- A település védőnőjével való együttműködés keretében rendszeres tisztasági szűrővizsgálat valósul meg. A szülők rendszeresen tájékoztatást kapnak a higiénés problémákról, illetve azok lehetséges megoldásairól.

Öltözködés

Az öltözködési szokások kialakítása az önállóság fokozatos növelésével történik, szem előtt tartva az óvodára jellemző mutatókat és az időjárás viszonyokat.

- Fontos az egyes ruhadarabok sorrendjének megismertetése
- Az időjárás és az öltözködés összefüggéseinek felismerése, egymáshoz igazítása. Különös tekintettel a nyári meleg és a téli hideg, csapadékos időjárás ruhadarabjaira.
- A szülők arra történő ösztönözése, hogy gyermeküket rétegesen öltöztessék.
- Az óvodai tartózkodás idejére biztonságos, kényelmes cipő használatát szorgalmazzuk és mozgásos tevékenységek közben elvárjuk a sportcipő használatát.
- A gyermek fokozatos önállóságra nevelése. Az öltözködési technikák megtanítása, begyakoroltatása. Személyre szóló ellenőrzés és megsegítés szem előtt tartása.

Helyes táplálkozás

- az asztalnál ülés, a kulturált, tiszta étkezés normáinak megtanítása, kialakítása, folyamatos fejlesztése
- az eszközhasználat megtanítása,
- az étkezés közbeni viselkedési normák megismertetése,
- a különböző ételek megismertetése, megszerettetése,
- a nyugodt étkezés körülményeinek biztosítása.

A kulturált étkezés elengedhetetlen feltétele az esztétikus eszközrendszer és a tervszerűen átgondolt, kidolgozott szokás- normarendszer, az óvoda dolgozóinak modell értékű jelenléte. Az étkezések önkiszolgálásra épülnek, az önállóság fejlődésére, a biztonságos eszközfogyásra gyakorol kedvező hatást. 6-7 éves korban az ebédnél a - közösségért - végzett naposi munka örömeinek átélésére nyílik mód. A gyermek táplálkozási szokásait tiszteletben tartva ösztönözzük, de nem kényszerítjük az eddig

ismeretlen ételek elfogadására, de az étrend megismertetésével, közvetve segítjük a családok korszerűbb táplálkozásának kialakítását. Támogatjuk a minél gyakoribb zöldség és gyümölcs, illetve a tejtermékek fogyasztását. Nem támogatjuk az egészségre ártalmas élelmiszerek nagy mennyiségű és rendszeres fogyasztását.

Mozgás

A gyermek természetes mozgásigényét sokféle szabad és célirányos mozgástevékenységgel elégítjük ki. Ideális, jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezetünkben naponta kapnak szerepet a mozgásfejlesztés spontán és tervszerű formái. A különböző mozgásformák sokszori gyakorlásával, a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben, ezáltal a baleseteket is megelőzhetjük. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, mintát adva ezzel a szülőknek is. A mozgást, finommotorikát fejlesztő játékoknak teret biztosítunk. Olyan tevékenységeket szervezünk, ahol a különböző szem-kéz, szem-láb koordinációk fejlődnek.

Levegőzés, pihenés és alvás

A levegő az egészséges életmód fontos eleme. Az évszakoktól és az időjárástól függően a lehető legtöbb időt kell a gyermeknek a szabadban töltenie, ha lehet, az időjárás elemeit figyelembe véve mindennap.

A gyermek természetes joga a csendhez, a pihenéshez való jog, ezért különösen ügyelünk a nyugalom feltételeinek megteremtésére. Ennek érdekében a pihenés és alvás feltételeinek megteremtésére kell törekedni: tiszta levegő, kényelmes fekvőhely - nyugodt légkör, - az altatás hangulatához illő mese, esetenként halk zene.

Óvodánk Egészségfejlesztési Programja a Pedagógiai Program melléklete.

5.2.2 Az érzelmi, erkölcsi, közösségi és a hitre nevelés

Amikor egy kisgyermek először érkezik meg az intézményes nevelés első színterére – bölcsödébe, óvodába- először szakad el azoktól a személyektől, akik eddigi életében a biztonságot jelentették a számára.

Nagyon fontos, hogy ez az első találkozás olyan meghatározóan pozitív legyen, mely jó irányba fogja befolyásolni további ottani tartózkodását. Szeretettel és örömmel fogadjuk a belépő gyermekeket és szüleiket, megkönnyítve számukra így az elszakadást.

Az óvodapedagógus kommunikációjával a gyermekek számára állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt. A gyerekek megfelelő fejlődése csak ilyen családi, derűs légkörben tud kiteljesedni.

Óvodánkban a gyermekek vallásos élményekkel gazdagodnak, megtapasztalják a templomi közösséghez való tartozás érzését. Célunk a családi keresztény nevelés támogatása vagy ennek híján a gyerekek elindítása a keresztény életre. Fontos a családdal, a keresztény közösséggel való szoros együttműködés, együttnevelés.

Meg kell teremteni a feltételét annak, hogy kialakulhassanak a megfelelő társas kapcsolatok, barátságok, hogy ebből adódóan kialakulhasson a csoport közössége.

Olyan mindennapok szervezése kívánatos, ahol a gyermekek kiélhetik természetes kíváncsiságaikat, önérvényesítő, alkalmazkodó képességeik alakulhatnak. Így válik majd később is alkalmas a gyermek felnőttként arra, hogy megfelelő kapcsolatrendszereket tudjon kialakítani maga köré. Így fejlődnek a gyerekek szociális képességei, identitása és én- tudata. **A gyermekcsoport társas kapcsolati rendszerének ismeretében alakítja ki a közösségfejlesztés stratégiáját. Segíti a szocializáció szempontjából meghatározó közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermekek közösségi tulajdonságainak és akaratának fejlődését.**

A megfelelő erkölcsi érzék kialakulásának is teret kell biztosítani, olyan szituációkat, melyben fejlődhet az együttérzés, figyelmesség, segítségnyújtás, önzetlenség, tolerancia. **Tudatosan alkalmazzuk a konfliktus megelőzés módszereit: a közös szabályalakítást, a pozitív példák megerősítését.**

Ezekre a tulajdonságokra nagy szükség van mai világunkban, sokszor nekünk felnőtteknek is tanulnunk kell a megfelelő és elvárt reakciókat, magatartást.

Az óvoda mindennapi élete segítse elő azt, hogy a gyerekek tudjanak rácsodálkozni az őket körülvevő világ dolgaira, természetes kíváncsiságuk a lehető legjobban kielégülhessenek, a kérdések megválaszolásra kerüljenek. Azt a fajta magatartást kell az óvodában is sugallni az ott dolgozó felnőtteknek a gyerekek felé, hogy a környezetünk, szép és jó, teli van csodálatos dolgokkal.

Fontos megalapozni a lakóhelyhez való kötődést, mely szülővárosunk értékeinek, szépségeinek és érdekességeinek megragadásánál kezdődik. Innen alakulhat ki aztán a magyarság, a nemzet tisztelete és szeretete.

A nehezen szocializálható, hátrányos helyzetben lévő kicsik fejlesztése kiemelt feladatunk, ők felzárkóztatásra szorulnak.

5.2.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai élet egészét átszövő feladat, mely komplex módon kezelve jelen van a gyerekek mindennemű tevékenységeiben. Kiemelt a felnőttek felelőssége, ahogy szólnak, ahogy viszonyulunk a gyerekekhez, személyes példát mutatunk a kommunikáció egyes formáira. Nagyon fontos tehát a megfelelő kulturált beszéd és magatartás az óvodában dolgozó összes felnőtt részéről. Az otthonról hozott mintákat erősíteni, fejleszteni, illetve gyengíteni, korrigálni és újraalkotni kell.

A megfelelő hangképzés, beszédtechnika, beszédleghzés hangsúlyozás elengedhetetlen az érthető beszéd kialakulásához. Ezen állapotfelmérést-,

ha szükséges- el kell végezni és a megfelelő korrekciókat, terápiákat folyamatosan biztosítani kell. Az iskolaérettség követelményei között kiemelten szerepel a helyes beszéd megléte, ami az írás- olvasás tanítása- tanulása szempontjából nagyon fontos.

Az értelem minden olyan szituációban fejlődik, melyben egy gyermek tevékenyen részt vesz. Ennek érdekében kell olyan sok lehetőséget biztosítani a számára, amennyit csak a helyi lehetőségek engednek. A többszöri gyakorlás, analóg tevékenykedtetés, megváltozott körülmények között való megoldási minták, egyaránt hozzásegítik a gyerekeket ahhoz, hogy kreatívakká váljanak, mindig többféle megoldást keressenek, és érdeklődéssel álljanak mindenfajta szituáció, élethelyzet elé. **Az óvodapedagógus használja ki a különböző megismerési technikákban rejlő lehetőségeket az önálló felfedezés képességének alakítására, alkalmazza az egyéni tapasztalatszerzést és feldolgozást segítő módszereket, a problémamegoldás és gondolkodás fejlesztésének különböző stratégiáit.**

Az értelem az óvodai nevelés minden tevékenység formájában fejlődik, csak a lehetőséget kell biztosítani hozzá.

A kisgyermek családi szocializációja során talán elsőként sajátítja el a kommunikáció különböző formáit.

Még a tényleges beszéd megjelenése előtt képes arra, hogy a metakommunikáció illetve a nem verbális kommunikáció eszköztárát értse, és alkalmazni tudja. Nagyon fontos feladatunk ezek továbbvitele, oly módon, hogy erősítsük mindegyiket.

Napjaink égető problémája a felnőtt lakosság mentálhigiénés állapota. Szinte már veszélyeztetik az egyes családok létét, hiszen sokan képtelenek szembe nézni a problémáikkal, szakemberekhez nem fordulnak, s ezzel olyan helyzetet teremtenek maguk körül, ami a család széthullásához illetve nem megfelelő működéséhez vezethet.

Amikor még életünk legelső napjaiban, heteiben járunk olyan fokú érzelmi intelligenciával, rendelkezünk- amely, ha nem veszne el - felnőttként nagyban segítené

ilyen jellegű problémák megoldását.

Ezért nagyon fontos a nem verbális illetőleg metakommunikáció fejlesztése is a verbális kommunikáció mellett karöltve. A kisgyermek anyjától, az őt körülvevő emberektől sajátítja el a nyelv jelrendszerét. Kézenfekvő tehát, hogy eltérő szinten érkeznek hozzánk.

Feladatunk az, hogy mindenkivel elsajátíttassuk az elfogadott köznyelvi beszéd rendszerét és annak helyes stilisztikai, grammatikai használatát az adott életkori sajátosságoknak megfelelően.

Legfontosabb segítségünk ebben saját magunk vagyunk, az a minta, amit felnőttként közvetítünk a gyermek felé. E mellett eszköz kell, legyen a mindennapi verselés, mondókázás, mesélés, dramatizálás, szituációs játékok, a könyvek, melyek mindig elérhetőek biztosítani fogják a sikert az óvodáskor végére.

Sikerkritériumok:

- Vannak elemi ismeretei az őt körülvevő világról, felismeri az összefüggéseket, eligazodik az őt körülvevő világban.
- Problémahelyzeteket felismer, törekszik a megoldás keresésére
- Képes a spontán beszédében időrendiséget felállítani
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni,
- Képről, illetve saját élményeiről egész, összefüggő mondatokban beszél
- Folyamatosan összefüggő mondatokkal fejezi ki magát
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Tud rövid történeteket, szöveget visszamondani
- Olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, gondolatainak érthető kifejezését

6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

6.1 Személyi feltételek

Egy intézmény szakmai munkáját meghatározzák az ott dolgozó pedagógusok, az általuk nap, mint nap végzett szakmai munka minősége. Fontos a teljes alkalmazotti közösség elhivatottsága, hiszen minden felnőtt szerves része az ott folyó munkának. Óvodánkban minden pedagógus rendelkezik a törvényben előírt szakképesítéssel, továbbá nyitott a folyamatos megújulásra, szakmai fejlődésre.

Fontos célkitűzésünk annak a fajta szemléletnek a betartása, miszerint egységes pedagógiai elvek mentén, az óvodapedagógusok saját személyiségüknek megfelelő módszertani kultúrájukat kamatoztathassák pedagógiai munkájukban.

Minden gyermek egyéni fejlettségéhez igazodva, amennyiben szükséges, külső szakemberek bevonását kell szorgalmazni a tartalmi munkába. Előtérbe kell helyezni az egymástól való tanulás, a belső tudásátadás folyamatának minél több területen való gördülékeny működését.

6.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda megfelel a kor elvárásainak, eszközellátottsága mindenben segíti az intézményben folyó szakmai munkát. Csoportszobái világosak, kényelmesek, tágasak. Udvarunk tágas, eszközökkel, játékokkal jól felszerelt, de folyamatosan pótlásra szorul, kielégítő feltételeket nyújt a szabadban való tartózkodásra.

Hiány mutatkozik informatikai eszközök terén, az óvodapedagógusok szakmai munkájának kiteljesedéséhez, modernebb technikai eszközökre lenne szükség. A világban és a társadalomban bekövetkezett változásokhoz való rugalmas alkalmazkodást tenné lehetővé, ha mindenki számára rendelkezésre állna egy-egy laptop.

Ez nem csak a dokumentáció elkészítésében nyújtana segítséget, hanem a mindennapi munkához is eszközként állna rendelkezésre.

A gyerekek fejlesztésének egyik eszközeként is szolgálna.

Az udvari játékok tárolására alkalmas megfelelő méretű, zárható tároló segítséget jelentene tavasztól ősziig.

6.3. Az óvodai élet megszervezése

Óvodánk épülete öt óvodai csoport befogadására alkalmas.

- A gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve minél több tapasztalási lehetőség biztosítása a számukra, minél elmélyültebb, tartósabb játéksituációk előmozdítása.
- A jól megszervezett napirend és hetirend biztosítja a gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődésének, fejlesztésének feltételeit.
- A napirend javaslat, mely tájékoztatást nyújt arról, hogy hogyan épülnek egymásra a különböző tevékenységek, hogyan alakulnak mindennapjai a gyerekeknek. A csoportok napirendjét a csoportnaplók tartalmazzák. A különböző tevékenységek a

gyermek egyéni szükségleteihez, a gyermekcsoport igényeihez és szokásrendjéhez igazodnak. A napirendet, a hetirendet, és a szokásrendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki és a csoportnaplóban rögzítik.

- Igyekszünk a folyamatosságot és a rugalmasságot biztosítani, megtalálva az egyes tevékenységek közötti helyes arányokat, kiemelve a játék kitüntetett szerepét.
- Napirendünkkel biztosítjuk a gyermekek számára a rendszerességet, a változatos tevékenységeket, a csoportok, a gyermekek, az óvoda nyugalma, a gyermekek biztonságérzetét. **Kiemelt helyet kapnak a lelki percek illetve az étkezések és pihenés előtti imák.**
- Az életkori jellemzők ismeretében és az egyéni eltérésekre építve az óvodapedagógus döntésétől függ (a szabad játékot kivéve) a felajánlott tevékenységek szervezése. A gyermekek a tevékenységbe változatos szervezeti formai keretek között kapcsolódhatnak be.
- Óvodapedagógusaink az egyes tevékenységek szervezésénél előnyben részesítik az egyéni és mikro csoportos foglalkoztatási formát. Ezen keretekben látjuk biztosítottnak az életkori és egyéni sajátosságoknak figyelembe vételét, az egyéni fejlesztést és a differenciált irányítást.
- Mindennapi munkánk szervezésében továbbá kiemelt szerepet szánunk a gondozásnak, érzelmi intelligencia fejlesztésének. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus és a dajka összhangban nevel, építi kapcsolatát a gyermekkel, segíti személyiségük fejlődését.
- A heti tervezés biztosítja az éves tervek lebontását, a fejlesztési feladatok egymásra épülését. Minden óvodai csoportban heti váltásban dolgoznak az óvodapedagógusok, délelőtt, illetve délutáni munkaidő beosztásban.

Ennek időbeosztása:

Ügyeletes óvodapedagógus:	7:00 – 13:00
	11:00 – 17:00
Délelőttös óvodapedagógusok:	7:30 – 13:30
Délutános óvodapedagógusok:	10:30 – 16:30

- A heti tervet mindig az előző hét eredményeire építve tervezi meg a két óvodapedagógus együttesen. A tervezett, tudatos ismeretszerzés október hónaptól kezdődik meg. Szeptember hónap az óvodába való visszaszokás, az ismétlések, a nyári élmények felidézésével zajlik.
- A hetirend kialakításában konkrét naphoz csak a testnevelés foglalkozás köthető, a tornaterem beosztás miatt. A többi tevékenység idejét és rendjét a csoportokban

dolgozó óvodapedagógusok úgy tervezik és valósítják meg, hogy az minél inkább szolgálja a gyerekek személyiségfejlődését, előtérbe helyezve a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységeket.

6.4. Főbb alapidokumentumaink

Az óvodai nevelés tervezését, a gyermekek megismerését és fejlesztését, a gyermeki fejlődés nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Felvételi és mulasztási napló, OVPED e-napló képességértékelések (vezetése napi feladat, felelősei az adott gyermekcsoport óvodapedagógusai)

6.5. Az óvoda kapcsolatai

6.5.1. Óvoda - család kapcsolata:

A kisgyermekkor első nagy megrázkódtatását általában 3 éves korban az óvodába lépés jelenti mindenki számára, amikor el kell szakadni az édesanyától, s az addig megszokott, meghitt környezettől. Ez az elszakadás megviseli a gyermeket és a szülőket is, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy már az óvodába lépés előtt megismerkedjünk eljövendő óvodásainkkal és családjukkal.

Fontos, hogy megismerhessék óvodai programunkat, elképzeléseinket, hiszen ha érzik, hogy jó kezekben van gyermekük, szeretettel fordulunk feléjük, megkönnyíthetjük számukra az elválást egymástól, s zökkenő mentesebbé válik a „beszoktatási” feladatok ellátása.

Óvodai életünket úgy szervezzük, hogy „nyitott könyvként” álljunk a családok előtt. Mindig ismerniük kell nevelésünk célját, feladatait, s elvárásainkat velük szemben, hiszen csak közösen tudunk a gyermekek érdekében hatékonyan tevékenykedni. Soha nem szabad azonban arról megfeledkezni, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás formái:

- Szülői értekezletek (szükség esetén évente több alkalommal)
Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg. Az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

- Beszoktatás alkalmával különbséget kell tennünk a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek között, hiszen ők hamarabb elfogadják az új környezetet, napirendet. (amennyiben igénylik, természetesen nekik is lehetőséget biztosítunk az anyás beszoktatásra). A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja, a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családi légkör megtapasztalásával.
- Fogadóóra
- Intézményi zárt Facebook oldal
- Nyílt napok- óvodás gyerekek szülei számára, a szülőknek lehetőséget biztosítunk az óvodai életbe való betekintésre
- Nyílt napok-leendő óvodások szülei számára
Lehetőséget adunk a leendő szülők számára is az óvodával való és az ott folyó szakmai munka megismerésére, tájékozódásra.
- Rendezvények: Intézményünket igyekszünk nyitottá tenni, ennek érdekében több olyan programot, eseményt szervezünk, mely közös a gyerekek szüleivel.

6.5.2. Óvoda - iskola kapcsolata:

Intézményünk igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy a helyi általános iskola pedagógusaival egymást segítő szakmai kapcsolatot alakítsunk ki. Ennek érdekében kezdeményezően részt vállalunk az óvoda –iskola átmenet nehézségeinek csökkentésében. Szakmai együttműködés keretein belül több alkalommal tartottunk közös megbeszélést az alsós pedagógusokkal, ahol napirendre kerültek az aktuális problémák és feladatok.

Óvodapedagógus feladatai

A tanítói közösség számára biztosítson lehetőséget a gyakorlati munkába való betekintésre, a leendő első osztályos gyerekek óvodai környezetben való megismerésére

- Az óvodapedagógus korrekt tájékoztatást nyújtson a gyermekek személyiségével, fejlődésével kapcsolatban. Az egyéni bánásmód alkalmazásának tapasztalatairól és az esetleges alkalmazkodási nehézségekről. A tapasztalatcsere személyes beszélgetés keretében történjék, s vegye figyelembe a gyermekek személyiségi jogait.
- Szervezzenek gyermekekkel együtt történő iskolai látogatásokat, melyek ismerkedési lehetőséget nyújtanak a leendő tanítókkal, az iskolai helyiségekkel, taneszközökkel és a tanórával.

- Kísérjék figyelemmel az óvodából elballagó gyermekek iskolai beilleszkedését, a tapasztalatokat építsék be pedagógiai munkájukba.
- Az óvodapedagógusok fejlesszék ismereteiket az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését támogató módszerek alkalmazásának érdekében.

6.5.3. Óvoda - fenntartó kapcsolata:

Az óvoda és a fenntartó közti együttműködésért felelős személy az intézmény vezetője. A szakmai munkánk során szoros kapcsolatot tartunk a Nyíregyházi Egyházmegyével. Napi kapcsolatban vagyunk intézményünk lelki vezetőjével (templom-, liturgialátogatás, karácsony, családi nap, évváró-ballagás).

6.5.4. Óvoda - Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ kapcsolata:

Az óvodapedagógusoknak kellőképpen figyelemmel kell kísérni az óvodás gyerekek családjait, az ő anyagi, szociális és mentális helyzetüket. A jelzőrendszer folyamatos működtetéséért jó kapcsolatot szükséges ápolni a családgondozókkal. Időközönként tapasztalatszerét kell tartani, mellyel kölcsönösen feltérképezésre kerülhetnek az előforduló problémák. Az intézmények vezetői mellett szükség van a dolgozó kollektíva teljes együttműködésére, ami lehetővé teszi a kellően professzionális megoldások megtalálását és véghezvitelét.

Óvodapedagógus feladatai

- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi szolgálat képviselőjével
- Szükség esetén közös családlátogatás kezdeményezése és megvalósítása
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek feltérképezésében való részvétel
- Az egyénre szabott családsegítésben való aktív részvétel, együttműködés

6.5.5. Óvoda - pedagógiai szakszolgálatok kapcsolata:

A kapcsolattartás tartalma, formái:

- logopédiai ellátás,
- tanulási képességet vizsgáló szakértői tevékenység,
- gyógypedagógiai tanácsadás,

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus szükség esetén kérje külső szakember segítségét (beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek problémáinak feltárása, valamint rehabilitációs célú foglalkoztatása, sajátos nevelési igényű gyermekek szakszerű nevelése érdekében).
- Az óvodapedagógus szükség szerint kezdeményezze a gyermek szakvizsgálatát.
- Az óvodapedagógus a gyermekek esélyegyenlősége érdekében minden esetben tanúsítson maximális együttműködést a szakmai szolgáltató intézmények munkatársaival, a fejlesztés folyamatáról végezzenek szakmai konzultációt.

6.5.6. Óvoda - Egészségügyi intézmények kapcsolata:

A kapcsolattartás formái:

- gyermekorvos, védőnő, fogorvos rendszeres szűrővizsgálatai,
- alkalmankénti esetmegbeszélések,
- tájékoztató előadások szervezése szülőknek.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus szükség esetén kérje szakember segítségét.
- Az óvodapedagógus szükség szerint kezdeményezze a gyermek szakvizsgálatát.
- Az óvodapedagógus támogassa a családok egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteit, ha szükséges legyen segítőtje is a folyamatnak.

6.5.7. Óvoda - Szakmai szolgáltató intézmények kapcsolata:

A kapcsolattartás formái:

- Az óvodapedagógusok továbbképzéseken való részvétele,
- Szakértői tanácsadások igénybevétele
- rendszeres kommunikációs kapcsolat (telefon, e-mail, személyes beszélgetés) a nevelőtestület innovációs törekvéseit segítő Pedagógiai Oktató Központtal.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógusok pedagógiai kultúrájának gazdagítása, fejlesztése „az egymástól tanulás”(belső tudásátadás) szemléletének elsajátítása,
- folyamatos önképzés és továbbképzések megvalósítása új
- pedagógiai eljárások megismerése, annak beépítése a mindennapi gyakorlatba.

7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

7.1. Erkölcsei nevelés, lelki percek

Célunk, hogy a gyermekek ismerkedjenek meg a templomi környezettel, berendezésekkel, szimbólumokkal, ismerjék a görög katolikus köszönést. Tapasztalják meg a keresztény hitéletet az óvodai élet során (felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség).

Ismerjék, értsék és beszédükbe építsék be a bibliai fogalmakat, tudják alkalmazni, válják szókincsük részévé.

Zenehallgatási anyagon keresztül ismerkedjenek meg egyházzenei művekkel.

Görögkatolikus ünnepeink tartalmának megélése templomlátogatások alkalmával.

Lelki perceken elcsendesedünk, ráhangolódunk az új élményekre. Étkezések előtt és után ima közösen vagy egyéenként.

Hittan foglalkozások a lelki vezető által.

7.2. Játék

Az óvodai élet örömtelivé tétele csak a szabad, nyugodt önfelelt játékban valósulhat meg. A 3-7 éves korú gyermekek legkedvesebb és leghasznosabb tevékenysége, mely közben a mellett, hogy gazdagodnak ismereteik, formálódik személyiségük, gazdagodnak érzelmeik, felkészülnek a felnőttkori életre.

Minden életszakasznak megvannak a megfelelő játékfajtáik, így a gyakorló, szerep, konstruáló és szabályjátékok segítségével szerveződnek az óvodai élet mindennapjai. Az óvodapedagógus feladata, hogy ezeket direkt, illetve indirekt módon úgy szervezze, vezesse, hogy abban a lehető legmagasabb szintre eljuthassanak a gyerekek.

A játék közben megtapasztaltak a tanulás elengedhetetlen kritériumai, feltételei. A képességfejlesztő játékokat mindenkor preferálni kell, hogy a gyermekek egyes részképességei megfelelőképpen fejlődjenek.

Sikerkritériumok:

- Képes az önfelelt játékra, játékában kitartó,
- képes alkalmazkodni társaihoz, a felnőttekhez és képes mások igényeit is tiszteletben tartani,
- képes élete eseményeit, történéseit és tapasztalatait újra átélni, eljátszani,
- szerepjátékainak köszönhetően megtanul konfliktusokat kezelni, társas kapcsolataiban megjelennek az óvoda által preferált viselkedési normák, érzelmi intelligenciája fejlődik,

- képes a szerepvállalásra, kreatív együttműködésre; szerepek elosztására, alkalmazkodik az alá és fölérendeltségi viszonyokhoz egyaránt,
- játéktevékenységében dominánsan van jelen a tartalmas szerepjáték,
- a szabályjátékok során képes az egészséges versenyszellemből kialakuló érzelmek kezelésére, a siker és kudarc elviselésére egyaránt,
- önállóan választ és készít kiegészítő eszközöket a játékokhoz a témáknak megfelelően,
- képessé válik egy játék témát több napon keresztül folytatni a társaival, mindig gazdagítva, kibővítve azt.

7.3. Verselés, mesélés

A kisgyermek családi szocializációja során talán elsőként sajátítja el a kommunikáció különböző formáit. Még a tényleges beszéd megjelenése előtt képes arra, hogy a metakommunikáció illetve a nem verbális kommunikáció eszköztárát értse, és alkalmazni tudja. Nagyon fontos feladatunk ezek továbbvitele, oly módon, hogy erősítsük mindegyiket.

Napjaink égető problémája a felnőtt lakosság mentálhigiénés állapota. Szinte már veszélyeztetik az egyes családok létét, hiszen sokan képtelenek szembe nézni a problémáikkal, szakemberekhez nem fordulnak, s ezzel olyan helyzetet teremtenek maguk körül, ami a család széthullásához, illetve nem megfelelő működéséhez vezethet. Amikor még életünk legelső napjaiban, heteiben járunk, olyan fokú érzelmi intelligenciával rendelkezünk- amely, ha nem veszne el - felnőttként nagyban segítené ilyen jellegű problémáink megoldását.

Ezért nagyon fontos az előbb említett nem verbális illetőleg metakommunikáció fejlesztése is a verbális kommunikáció mellett.

A kisgyermek anyjától, az őt körülvevő emberektől sajátítja el a nyelv jelrendszerét. Kézenfekvő tehát, hogy eltérő szinten érkeznek hozzánk. Feladatunk az, hogy mindenkivel elsajátíttassuk az elfogadott köznyelvi beszéd rendszerét és annak helyes stilisztikai, grammatikai használatát az adott életkori sajátosságoknak megfelelően. Legfontosabb segítségünk ebben saját magunk vagyunk, az a minta, amit felnőttként közvetítünk a gyermek felé. Eszköztárunkban egyaránt helye van a népi- népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek. E mellett a mindennapi verselés, mondókázás, mesélés, bibliai történetek dramatizálása, szituációs játékok, a könyvek (melyek mindig elérhetőek) fogják biztosítani a sikert az óvodáskor végére.

Sikerkritériumok:

- Óvodáskor végére kialakul belső érdeklődésük, szeretetük az irodalmi alkotások iránt, igénylik a verseket, meséket,
- mesehallgatás közben képesek a belső képalkotásra és azok más, változatos kifejezésére,
- szívesen mondanak általuk kitalált történeteket, meséket,
- örömmel végeznek ilyen jellegű tevékenységeket szabadidőben is,
- szívesen báboznak, dramatizálnak önmaguk és társaik örömeire,
- szeretik, becsülik, óvják a könyveket, örömmel lapozgatják, nézegetik azokat, egyedül és csoportosan is,
- élvezettel ismételve a verseket, mondókákat, rigmusokat, kiolvasókat az óvodai tevékenységek valamennyi területén, a nap bármely szakában.

7.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Pszichológusok megállapítása szerint a zenei nevelés már az anyaméhben el kell, hogy kezdődjön, hiszen az ott átélt, megélt hangok, zörejek, dallamok hatással vannak a magzatra, annak fejlődésére. Ezt szem előtt tartva már az állapotos anyukát meg kell győzni arról, hogy dúdoljon, énekeljen a várva várt csemetéjének. Érzelmi életére, az anya- újszülött kapcsolatra van jó hatással, s majdan a megszületése után is megnyugtatják az ismert dallamok.

Ennek a folytatásaként fogjuk meg a kicsiket és ölből ültetve, majd önálló mozgás kíséretében ismertessük meg velük a magyar népzenei, népköltészeti kincsünk mondókáit, dalait. Minden korban az életkori sajátosságoknak megfelelő hangkészletű és hosszúságú, tartalmú zenei anyagot kell választanunk, hogy a fejlesztés legnagyobb fokát tudjuk elérni.

A ritmusérzék, figyelem, koncentráció, szabálytudat, szövegtanulás, stb. mind a komplex fejlesztést segítik elő. Mindezeket együttvéve fejlődik zenei érzékük, műveltségük, az egész személyiségük pozitív irányba.

A gyerekek úgy érkeznek az intézménybe, hogy már rendelkeznek valamiféle zenei kultúrával, ismerettel, erre kell céltudatosan építkezni tovább. Azokat a kicsiket, akik már szeretnek énekelni, tovább kell segíteni a haladás útján, akik előtt még ismeretlen ez a fajta élményszerzés meg kell ismertetni annak szépségét.

A különböző népi hangszerek megismertetése, kipróbálása, rövidebb zeneművek hallgatása, az óvó nénik előadása mind- mind fejlesztő hatással vannak a gyerekekre, és örömet jelentenek a számukra.

Az éneklés, dalolás, énekes játék örömforrás a gyerekek számára, meg kell teremteni annak feltételét, hogy bármikor alkalma legyen erre, akár társaival, akár a felnőttekkel is. A gyerekek személyiségfejlődésében, érzelmi világik formálásában, a hitre nevelésben jelentős szerepe van a zenei nevelésnek. Sajátos feladatunk a görög katolikus egyház dallamvilágának, zenei kultúrájának, hagyományainak megismertetése, életkorhoz igazított gyakoroltatása, a felnőttek példamutatása (óvodai dolgozók, szülők).

Óvodai életünk szerves része a napi imák, liturgikus dalok éneklése-lelki percek. Az ünnepeket, templomlátogatásokat úgy szervezzük, hogy azokba a gyerekek is életkori szintüknek megfelelően minél nagyobb mértékben énekelve kapcsolódjanak be. Nagy hangsúlyt fektetünk a példamutatásra, a szülők, családok bevonására, aktív részvételére.

Sikerkritérium:

- A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármelyik szakaszában,
- vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik,
- tisztán, helyes tempóban énekelnek egyénileg és csoportosan,
- tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalos játékot,
- felismerik a dallamot, képesek azt improvizálva létre hozni,
- ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni,
- érzékelik a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú közötti különbséget,
- a tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni,
- megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni,
- ismernek néhány tánclépést, mozdulatot, s ezeket szívesen végzik csoportban,
- természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban (születésnapok, csoportban – udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával),
- a zenehallgatásnál figyelmesen végighallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket, gépi zenét, más népek dalait.

7.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A szabad önkifejezés minden életszakaszban segíti a pozitív személyiségfejlődést. Az óvodai élet minden szakaszában teret kell biztosítani a gyermeknek arra, hogy ábrázoló tevékenységet végezhesen. A napirend szervezésekor, a termék berendezésekor törekedni kell arra, hogy legyen egy olyan hely, ahova a gyerek bármikor leülhet rajzolni, mintázni, kézimunkázni, s ott felnőtt biztosítsa a segítséget, ha szükséges. A munkák elsődlegesen a finommotorika, fantázia, kreativitás előmozdítását, fejlesztését célozzák meg, de nem elhanyagolható az sem, hogy a gyerek vizuális tevékenységei közben visszatükrözi a számára megjelenő és kirajzolódó világot. Ilyen jellegű produktumai jelzések a felnőttek számára, segítik megérteni, s ezzel egyidejűleg jól segíteni a gyerekeket. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására, és a tehetségek bátorítására. Az alkotás öröme alakíthatja ki a szép iránti fogékonyságot, a megfelelő befogadási készséget a szép, az esztétikus iránt.

A személyiség fejlesztés fontos eszközei a műalkotásokkal, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.

Sikerkritériumok:

- Képesek élményeik, a világról szerzett tapasztalataik, ismereteik, érzelmeik kifejezésére az ábrázolás különféle technikáinak alkalmazásával,
- örömmel és szívesen végzik az ábrázolás minden formáját saját kezdeményezésre,
- képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére,
- alkalmazzák a képi kifejezés változatos eszközeit, színhasználatukban érvényesítik a változatosságot, megjelennek az egyéniséget visszatükröző jellemzők,
- formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- emberábrázolásukban megjelennek a részformák és a legegyszerűbb mozgások jelzései,
- tudnak egyszerű formákat mintázni elképzelés és a megfigyelés felhasználásával,
- önállóan is tudják alkalmazni a különböző technikákat,
- képesek önállóan anyagot, témát választani,
- alkotásaikban képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket,
- az ábrázoló tevékenység önkifejezésük egyik eszközévé vált, azt az alkotás öröme, az örömteli cselekvés jellemzi,
- igénye alakul ki az alkotásra, önkifejezésre, környezetalakításra és befogadásra.

7.6. Mozgás

A gyerekek életkori sajátossága, hogy szeretnek mozogni, futkározni és bármi fajta mozgásos cselekvést szabadon, vagy kötötten végezni. Erre építve kell az óvodai testi nevelést felépíteni. Legfontosabb feladat a mozgás szeretetének megtartása, állandó, belső szükségletté való alakítása, az egészséges életmód kialakítása, elősegítése. A testnevelés minden nap teret kell, kapjon az óvodás gyerek életében, hol kötött, hol kötetlenebb formában. A különböző játékok, mozgásos gyakorlatok, járások, futások, dobások, labdás ügyességi feladatok azt a célt szolgálják, hogy a gyerekek mozgása fejlődjön, állóképessége növekedjen, a testi felépítése minél jobban ellenálló legyen a különböző negatív tényezőkkel szemben. Az a gyermek, akinek testi fejlődési üteme nem jó, nehezebben boldogul az értelmi képességeket igénylő feladatok terén is. A megfelelő fizikum elengedhetetlen a megfelelő növekedési folyamatokhoz minden téren. Kiemelt az egészség kérdésköre, mely nagyon aggasztó képet mutat a nemzetünk tükrében. A mozgás mindennemű lehetőségét a szabadban és a tornateremben is biztosítani kell.

Sikerkritériumok:

- Óvodáskor végére a gyerekek természetes, belső igényévé válik a mozgás és annak szeretete, mozgásuk összerendezett, ügyes, megfelelő ritmusú,
- cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak, képesek a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos megértésére, megnevezésére,
- megfelelő a tér- és tájékozódó képességük,
- képesek a szem-kéz, szem-láb koordinációt és az egyensúlyérzéklet igénylő feladatok, gyakorlatok végrehajtására különböző kézi szerek, tornaeszközök használatával,
- képesek egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyek játszására a szabályok pontos betartásával,
- értik az egyszerű vezényszavakat, azokat képesek kivitelezni is,
- biztosan mozognak környezetükben, egyénileg és csapatban is,
- szívesen vesznek részt szervezett mozgásokban, játékokban és maguk is kezdeményezik ezeket,
- a megtanult mozgásokat változatos kombinációkban és helyzetekben is tudják alkalmazni,
- képesek átélni a versenyszituációkat, egészséges küzdőszellemmel rendelkeznek.

7.7. Teremtett világ tevékeny megismerése

A gyermekek eltérő szociális helyzetű családokból jönnek az óvodába. Mindenki más és más ismereti és tapasztalati anyagot hoz magával az otthonából. A feladatunk az, hogy a gyerekeket önmagukhoz képest tegyük gazdagabbá, s jusson előre az ismeretszerzésben annyira, amennyire azt egyéni képességei lehetővé teszik. **A gyermekek hibáit, tévesztéseit a fejlődési folyamat természetes velejárójaként kezeljük.**

Az óvodának biztosítani kell a lehetőségeket a tapasztalatszerzésre, hogy a kicsik tudják bejárni azt az utat, mely megismerteti velük az őket körülvevő, szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, néphagyományokat, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit és megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Az óvodai környezeti nevelés hitvallása, a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése. A Mindenható és Teremtő Isten létrehozta a világmindenséget és benne az élőket. Krisztusban kinyilvánította végtelen Szeretetét, amely az élők közti kapcsolatrendszerekben az egyetlen működő és összetartó erő. A Szeretet az az erő, amit a Szentlélek segítségével nekünk, a tudatosan létező embereknek hagynunk kell működni közvetlen emberi kapcsolatainkban, minden élettelen teremtménnyel és legfőképpen Istennel való kapcsolatunkban.

Településünk adottságait, természeti szépségeit kihasználva minél nagyobb gondot kell fordítani a megismertetés mellett a megóvás megtanítására is, hiszen a természetvédelem minden itt lakó ember kötelessége.

Sikerkritériumok:

- A gyerekeknek vannak tapasztalataik és ismereteik az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről,
- közvetlen környezetükben biztonsággal tudnak tájékozódni,
- környezetük megismerése során ismerik és alkalmazzák az elfogadott viselkedésformákat,
- tisztában vannak az érzelmi és erkölcsi viszonyokkal saját mikrokörnyezetükben,
- kialakult bennük a természet szeretete, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete,
- rendelkeznek ismeretekkel a környezet védelmének fontosságáról, jelentőségéről,
- a környezet rendjének, értékeinek megóvása belső igényükké vált, megalapozódik bennük egy tudatos környezetbarát szemlélet,

- ismeretekkel rendelkeznek a természeti környezet területén: a közlekedési eszközökről, szabályokról, az évszakokról és azok jellemzőiről, a napszakokról, a növényekről, az állatokról, színekről, az emberi testről,
- ismerik saját személyes adataikat, családjuk adatait, szüleik és más emberek foglalkozását, lakóhelyük nevezetességeit, környezetük néhány intézményét,
- életkoruknak megfelelő szinten ismerik szülőföldjüket, hazájukat, ismernek helyi és néphagyományokat,
- tisztelik és védelmezik az emberi és tárgyi kultúra értékeit,
- a gyerekek óvodáskor végére képesek a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek a felismerésére, elemi ok-okozati összefüggések felismerésére,
- az egyszerű matematikai kifejezéseket alkalmazzák,
- 10-es számkörben biztonsággal tudnak számolni,
- vannak ismereteik a halmazok, geometria, relációk témakörében,
- képesek összehasonlítani, csoportosítani, összemérni, azonosítani,
- képesek a térben biztonsággal tájékozódni, ismerik a jobbra-balra irányokat, értik és tudják követni azokat, illetve a helyeket kifejező névutókat,
- aktívan, tevékenyen részt tudnak venni egy-egy matematikai probléma megoldásában.

7.8. Munka jellegű tevékenységek

A kisgyermek, aki óvodába lép, már rendelkezik bizonyos fajta képességgel a különböző munkák irányában, hiszen az egyes családok munkamegosztásában már többüknek van saját feladata. Ezt nagyon fontos az óvodapedagógusnak megragadni, hiszen rá építve teremődik meg a gyerekek óvodai munkavégzése is.

Az óvodai élet folyamatos életvezetésében számtalan lehetőség adódik arra, hogy munkát végezzenek a kicsik. A munka értékének megbecsülését nem lehet elég korán megtanítani. A magunkért és főleg a másokért, a közösségért végzett munka elvégzése gazdagít bennünket, és tesz értékessé a magunk és a társadalom számára.

Az érték felismerése, megragadása és megtartása kulcskérdés a ma embere számára, a felnövekvő nemzedék helyes útra terelése érdekében. A csoportok napirendjében kellő lehetőség adódik a gyerekek munkavégzésére. Minden korcsoportban a sajátosságoknak megfelelő és elvégezhető munka ajánlott, kellő segítség nyújtása mellett.

Sikerkritériumok:

- A gyerekek ügyelnek saját személyük, személyes dolgaik és környezetük rendjére, a munkájukban önállóak, kitartóak, átérzik annak felelősségét,
- szívesen vállalnak munkajellegű feladatokat, megbízásokat, egyéni és közösségi szinten egyaránt,
- a munkavégzéshez használt eszközöket önállóan, rendeltetésszerűen használják, munkavégzés után azokat a helyükre elrakják, vigyáznak azokra,
- önállóan, kitartóan végzik a kapott feladatokat,
- szívesen vállalnak feladatokat a közösség érdekében.

7.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Képességek - készségek kibontakoztatása

Az óvodai élet mindennapjait úgy szervezzük, alakítsuk, hogy a gyermekeknek minél több lehetőségük adódjon a tevékenykedésre. A napirend megtervezésekor a lehetőségek tárházát is meg kell tervezni, így lehet csak céltudatos és hatékony a munkánk.

A gyerek mindenfajta tevékenysége tanulás, amivel ismereteit, képességeit és tapasztalatait gazdagítja. A gyerekek óvodás korban nagyon fogékonyak, tanulékonyak és nagyon érdeklődőek minden iránt. Ezeket az életkori sajátosságokat kihasználva teremtsünk számukra olyan helyzeteket, amiben ezeket a fajta vágyaikat, érdeklődésüket szabadon kiaknázhathatják.

Játékosan, szinte észrevétlenül szívják magukba a sok-sok új ismeretet, tapasztalatot. A mi dolgunk ennek megsegítése, rendszerbe foglalása, figyelemmel kísérése.

A gondolkodás fejlesztése nagyon fontos feladatunk, hiszen az iskolaérettség eléréséhez az iskolába készülő gyerekeknek már képesnek kell lenni arra, hogy majdan az első osztályban befogadóvá váljanak. A kellő feladattudat kialakítása, megfelelő koncentrációs készség és figyelem elérendő célok az óvodáskor végére.

Sikerkritériumok:

- Képesek az egyszerű feladatokat megérteni,
- érdeklődnek környezetük tárgyai, jelenségei, összefüggései iránt,
- feladatvégzésükre a kitartás a jellemző,
- szándékos figyelmük életkoruknak megfelelő, képesek a figyelemösszpontosításra,
- képesek az elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.

7.10. Az óvoda hagyományrendszere

Intézményünk törekszik arra, hogy a mindennapi pedagógiai munkával párhuzamosan biztosítsa gyermekei, illetőleg az őket nevelő családok részére a jeles napokról való megemlékezést.

Az ünnepek nem csak nevelési szempontból fontosak, hanem azért is, mert nagyon sok tevékenységi lehetőséget biztosítanak a gyermekek számára. Alkalom adódik arra, hogy együtt örüljünk annak, amit együtt létrehoztunk. Az ünnep tulajdonképpen kiemelkedik a mindennapokból- megjelenésében, tevékenységében és hangulatában. Testületünk célul tűzte ki, hogy újra tartalommal töltsék meg az ünnepeket, hogy megtanítsuk a gyermekeket és rajtuk keresztül a szüleiket ünnepelni lélekben, közösségben és külsőségekben egyaránt. Óvodánk kialakult hagyományrendszere szerint a következő ünnepélyeket, rendezvényeket tartja:

Ősz:

- Mária névnapja- Megemlékezés, liturgia, lelki percek
- Szeptember 23. Takarítási Világnap
- Szeptember 30. A magyar népmese napja
- Október 4. Állatok világnapja
- Az őszi ízei, színei
- Szent Márton ünnepe – Márton napi vigasságok, hagyományok felelevenítése, lelki percek.
- Mindenszentek, halottak napja

Tél:

- December 6. Szent Miklós ünnepe
- Adventi készülődés
- Karácsony
- Vízkereszt
- Gyertyaszentelő
- Téli madáretetés
- Farsang

Tavaszi:

- Március 15. Megemlékezés
- Szent József- apák napja
- Március 22. Víz Világnapja
- Húsvét
- Április 22. Föld Világnapja
- Anyák napi ünnepség
- Május 10. Hetedhét-próba
- Pünkösd

- Gyermeknap megszervezése

Nyár:

- Szent Péter és Pál Nap
- Családi nap
- Óvodai ballagás megtartása

Megemlékezünk továbbá a gyermekek név-és születésnapjáról.

7.11.Környezettudatosságra való nevelés

A környezettudatos magatartás egyike a XXI. századi nevelés-oktatás egyik kulcsszavainak. A jelenlegi oktatási rendszer kiemelt célja, hogy az óvodáskortól a felsőfokú tanulmányokig bezárólag a környezettudatos magatartásra nevelést minél hatékonyabban integrálja a tananyagba. A környezeti tudat az egyének és a társadalom környezeti értékrendje, melyet a környezetről alkotott tudás és a – valamilyen szintű - morális meggyőződés alakít ki. A környezeti tudat segít a környezeti károkkal kapcsolatos gondok kialakulásának megértésében. A környezetvédelemmel kapcsolatos belső motiváció kialakítását az egyén fejlődésének szakaszaihoz igazodva kell megteremteni, és ebben meghatározó szerepe van a neveléstudománynak és az általa kidolgozott elvek, módszerek megvalósításának keretet adó iskolarendszernek.

A nevelés hatékonyságának alapja a pedagógustársadalom környezettudatos szemléletének erősödése, a nevelő-oktató munka szakmai hatékonyságának növelése, az óvoda - iskola nevelő szerepének növekedése, és az intézmények intézményen kívül végzett tevékenységei, továbbá az, hogy a gyermekeken keresztül elérve a szülőket, hozzájárul a családok környezettudatos életvitelének kialakulásához. A nevelés módjainak megfelelő alkalmazása az eredmény tekintetében meghatározó fontosságú. Óvodás- és kisiskolás korban az értelmi nevelés mellett inkább az érzelmi nevelés dominál. Ahhoz, hogy az egyén felnőttként meggyőződésből, belső kényszerből legyen képes cselekedni, az érzelmi és az értelmi nevelésnek összhangban kell lennie. A környezettudatos gondolkodásmód kialakításának eszközei közt kiemelt fontosságú a minél kisebb korban elkezdett tudatos és tervszerű környezeti nevelés szerepe.

A jövőnk nagymértékben attól függ, hogy milyen környezettudatos szemléletet, hozzáállást, viszonyulást tudunk átadni a fiataloknak.

A gyerekeket már az óvodákban rá kell szoktatni arra, hogy a szemetet szelektíven gyűjtsék, takarékoskodjanak az energiával, vigyázza és óvja szűkebb és tágabb környezetét. Ez a korosztály az életkoránál és az egyéni sajátosságainál fogva rendkívül fogékony, a szemléletük még könnyen formálható.

7.12 A környezettudatosságra való nevelés ajánlott tartalma az egyes tevékenységformákban

Az egészség- és a környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében folyamatos módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy egészség- és környezettudatos állampolgárrá váljanak gyermekeink. Ezért szem előtt tartjuk, hogy a gyerekek személyiségfejlődése egységes egészzé alakuljon.

- *Vers, mese, dramatikus játék:*

Népmesék, mesék, mondókák, közmondások, találós kérdések, szituációs játékok, filmnézés, bábjátékok, pantomim.

- *Ének-zene, énekes játékok, zenehallgatás:*

Mondókák, énekes gyerekjátékok, népdalok, hangszeres zene, kiszámolók.

- *Rajz, mintázás, kézimunka:*

Tárgyak készítése, rajzolás, kézimunka, mintázás, ábrázolás, különböző kreatív tevékenységek, művészeti tevékenységek.

- *Környezet tevékeny megismertetése:*

Találós kérdések, gondolkodtató feladatok, játékok, versenyek, plakátkészítés, projektek.

Sikerkritériumok:

- Gyermekeinkben kialakul az egészséges- és környezettudatos magatartás csírája, és a helyes életvitelre való igény rendszere,
- a gyermekkori megfelelő táplálkozási szokásoknak köszönhetően kialakul az egészséges táplálkozás iránti igény,
- gyermekeink rendelkeznek a személyes felelősségen alapuló egészség- és környezetkímélő, takarékos magatartás alappilléreivel,
- felelősség alakul ki a környezet (természetes és mesterséges) iránt, melyet mindennapi szokásrendszerében meg is él,
- az egészség értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát fedezhetjük fel mindennapjaiban,
- védi a természeti és épített környezetét,
- óvja saját és mások egészségét, ismeri a szabadidő hasznos, egészségmegőrző formáit és szívesen gyakorolja is azokat (mozgás, sport öröme),
- életkori sajátosságainak megfelelően ismeri a káros szenvedélyek negatív hatásait (cigaretta, alkohol).

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése. Hosszú távú célja a boldog felnőttkor megalapozása, rövidtávú az iskolaérettség elérése.

A kisgyermek többsége az óvodáskor végére a következő együtttható tényezők hatására- a gyermek belső érése, a családi és óvodai nevelés folyamatának eredményeként- eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az érettség mutatói, sikerkritériumaink alapján:

1. Óvodáskor végére a gyerekek természetes, belső igényévé válik a mozgás és annak szeretete, mozgásuk összerendezett, ügyes, megfelelő ritmusú. Biztosan mozognak környezetükben. Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak, képesek a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos megértésére, megnevezésére. A megtanult mozgásokat változatos kombinációkban és helyzetekben is képesek alkalmazni. Képesek a szem-kéz, szem- láb koordinációt és az egyensúlyérzékelt igénylő feladatok, gyakorlatok végrehajtására különböző kézi szerek, torna eszközök használatával. Szívesen vesznek részt szervezett mozgásokban, játékokban és maguk is kezdeményezik ezeket. Képesek a térben biztonsággal tájékozódni, ismerik a jobbra-balra irányokat, értik és tudják követni azokat, illetve a helyeket kifejező névutókat. A munkavégzéshez használt eszközöket önállóan, rendeltetésszerűen használják. A tevékenységek után azokat a helyükre elrakják.
2. Emberábrázolásukban megjelennek a részformák és a legegyszerűbb mozgások jelzései. Önállóan is tudják alkalmazni a különböző technikákat. Képesek önállóan anyagot, témát választani. Forma ábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
3. A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. A szűkebb és tágabb környezete iránt egyre nagyobb érdeklődést mutat. A különböző tevékenységek felkeltik érdeklődését.
4. A képszerű gondolkodását felváltja az elvont gondolkodás, az elvont fogalmakon át eljut a műveletek elvégzésének szintjéig. Felismeri az analízis-szintézis műveleteit – a rész-egész viszonyait -, amely az olvasás, írás, számolás tanulásánál fontos. 10-es számkörben biztosan számol, ismeri a több-kevesebb, kisebb-nagyobb fogalmát. Érthetően, folyamatosan kommunikál, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető

formában fejezi ki.

5. Vannak elemi ismeretei az őt körülvevő világról, felismer összefüggéseket. Problémahelyzetekben törekszik a megoldás keresésére és szívesen kísérletezik. Rendelkezik ismeretekkel a környezet védelmének fontosságáról, jelentőségéről. Ismeretekkel rendelkezik a természeti környezet területén: a közlekedési eszközökről, szabályokról, az évszakokról és azok jellemzőiről, a napszakokról, a növényekről, az állatokról, színekről, az emberi testről. Ismeri saját személyes adatait, családjá adatait, szülei és más emberek foglalkozását, lakóhelye nevezetességeit, környezete néhány intézményét. Képesek a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek a felismerésére, elemi ok-okozati összefüggések felismerésére. Az egyszerű matematikai kifejezéseket alkalmazza, vannak ismereteik a halmazok, geometria, relációk témakörében. Képesek összehasonlítani, csoportosítani, összemérni, azonosítani. Aktívan, tevékenyen részt tudnak venni egy-egy matematikai probléma megoldásában. Szándékos figyelmük életkoruknak megfelelő, képesek a figyelemösszpontosításra. Képesek az elsajátított ismeretek szándékos felidézésére. Tanulási képességeik fejlettsége lehetővé teszi számukra az iskolai tanuláshoz való pozitív viszonyt.
6. Óvodáskor végére kialakul belső érdeklődésük, szeretetük az irodalmi és művészeti alkotások iránt. Igénylik a mesehallgatást, ábrázoló tevékenységeket. Tudnak egyszerű formákat mintázni elképzelés és megfigyelés felhasználásával. A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, hangszeres előadásokat. Tevékenységeik alkalmával színhasználatukban érvényesítik a változatosságot. Alkotásaikban képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket. Az ábrázoló tevékenység önkifejezésük egyik eszközévé vált, azt az alkotás öröme, az örömteli cselekvés jellemzi. Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni. Érzékelik a halk-hangos, magas- mély, gyors-lassú közötti különbséget. A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni. Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni. Hangzás, hangulat, érzelem és alkalom egységében érzik és értik a hallott versek költői képeit. Mesehallgatás közben képesek belső képalkotásra, azok kifejezésére. Szeretik, becsülik, óvják a könyveket, örömmel lapozgatják, nézegetik azokat. Az udvariassági formák betartásával kommunikálnak. Beszédük tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.
7. Érzelmi élete gazdag, érzelmeit kifejezi, bízik önmagában, Környezetük megismerése során ismerik és alkalmazzák a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedésformákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat.

Kialakult bennük a természet szeretete, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete.

8. A gyermek a csoportjában otthonosan mozog, tevékenykedik, ragaszkodik óvodájához, biztonságban érzi magát és érdeklődik társai, barátai iránt. Konfliktus helyzetben keresi a megoldást, kompromisszumra képes.
9. Feladat és szabálytudata kialakult, munkájában önálló, kitartó, átérzi annak felelősségét. Feladatvégzésükre a kitartás a jellemző. A környezet rendjének, értékeinek megóvása belső igényükké vált, megalapozódik bennük egy tudatos és környezetbarát szemlélet. A gyerekek ügye
Ügyeljenek saját személyük, személyes dolgaik és környezetük tisztaságára. Felébred bennük a természetszeretet, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete. Képes kapcsolatot teremteni és fenntartani kortársaival és az őt körülvevő felnőttekkel. Képes együttműködni társaival, és az őt körülvevő felnőttekkel. Kellő önbizalommal rendelkezik, formálódik reális önértékelése. A társas együttléthez nélkülözhetetlen szabályokat, szokásokat ismeri, betartja, sőt másokat is figyelmeztet arra.
10. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatosan speciálisan képzett szakemberek segítségével folytatott pedagógiai munka mellett érhetjük el a kívánt fejlettségi szintet. Az iskolai életre való alkalmasság megállapításához szakértői vélemény és javaslat, valamint az intézmény óvodapedagógusainak véleménye az irányadó.

9. Az óvoda gyermekvédelmi tevékenysége

Célunk: A veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet korai felismerése, okainak feltárása, a károsító tényezők megszüntetésében való segítségnyújtás a gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartásával.

Feladataink: A testi-, érzelmi-, értelmi-, szociális fejlődés feltételeinek megteremtése a biztonságos, egészséges, derűs környezet biztosításával. A gyermek családi hátterének környezetének megismerése, feltérképezése családlátogatás alkalmával (új gyermekeknél). A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermek kiszűrése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermekvédelmi feladatok ellátását segítő tevékenységek során:

- Az intézményben érzékelt problémák mielőbbi felismerése, jelzése, az illetékes személyek felé.
- A lehetséges okok feltárása az információk összegyűjtésével, értékelésével.

- A megoldás sikerének utólagos értékelése.
- A szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatása, a gyermeket veszélyeztető körülmények megelőzése segítőkész odafigyeléssel, türelemmel, szeretettel.
- A gyermek biztonságérzetének kialakítása, megszilárdítása. A gyermek beilleszkedésének segítése a baráti kapcsolatok támogatásával, a különbségek elfogadásával.
- Segítő szándékú együttműködés a szülőkkel.
- Probléma esetén a hatóságok értesítése.

10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Intézményünkben egyre növekszik a szociálisan rászoruló családok, illetőleg gyerekek száma. Ennek érdekében különös figyelmet kell szentelnünk arra, hogy a gyermekek ne érezzék a hátrányos megkülönböztetést. Az óvodapedagógusok jelezzék a gyermekvédelmi felelős felé, ha valamelyik óvoda gyermekkel kapcsolatban problémát észlelnek. A jelzőrendszer működtetése minden dolgozó kötelessége, feladata és felelőssége.

Alapelv

Az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.

Cél

Megfelelő minőségű és idejű óvodai nevelés biztosítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek során:

- Minden HH, illetve HHH gyermek megfelelő időben kerüljön be az intézménybe. Korszerű pedagógiai módszerekkel, speciális pedagógiai tevékenységekkel segítsük a gyermekek fejlődését.
- A sajátos nevelési igényű kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését, az eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait értékelő, különbözőségét elfogadó környezetben segítsük. Arra törekszünk, hogy a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.

- A csoport alakítások során szempontként szerepel a megfelelő törvényi előírások, arányok szem előtt tartása.
- Teljes körű anamnézis készítése az óvoda kezdetekor.
- Megfelelő bizalommal teli kapcsolat kialakítása a gyermekeket nevelő családokkal, szülőkkel, nagyszülőkkel.
- A gyermekek egyénre tervezett, differenciált készség és képességfejlesztése, az óvodai évek alatt.
- Jó kapcsolat, hatékony együttműködés kialakítása és annak fenntartása a szülőkkel.
- Rendszeres óvodába járás, az igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- **Korszerű pedagógiai módszerek megismerése és a mindennapi gyakorlatba való beépítése a szociális hátrányból fakadó hiányok csökkentése érdekében** (differenciálás, komplex tevékenykedtetési lehetőségek, a gyermekek kisebb csoportokban egymást tanítják, melyet a pedagógus indirekt módon irányít, így a feladat megosztása során a gyermekek között munkamegosztás alakul ki, melynek pozitív hatása van a közösségi élet alakulására, folyamatosan fejlődik együttműködési és kommunikációs készségük, sikerélményben van részük).

11. A Pedagógiai Program felülvizsgálatának rendje

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- Bővítés, leépítés, szervezeti átalakítás,
- a nevelőtestület tagjai más program bevezetéséről döntenek,
- a törvényi előírások módosulása, változása az ebből adódó feladatok kidolgozása és beépítése,
- fenntartó váltás.

A pedagógiai program átfogó felülvizsgálata, módosítása: 4 nevelési év után illetve törvénymódosításkor minden esetben.

Rendkívüli felülvizsgálatot, módosítást kezdeményezhet a nevelőtestület kisebb csoportja (legalább 3 fő), a konkrét javaslat írásbeli előterjesztésével az intézmény vezetője felé, majd részletes szóbeli előterjesztést téve nevelőtestületi értekezleten.

12. Legitimáció

A Pedagógiai Program nyilvánossága

Az óvoda pedagógiai programja nyilvános, az óvoda alkalmazottai és valamennyi érdeklődő partnerünk számára elérhető és megismerhető. Tájékoztatás kérhető az intézményvezetőtől és az óvodapedagógusoktól

A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A pedagógiai program egy példánya az intézményvezetői irodában, mindenki számára hozzáférhető helyen kerül elhelyezésre.

A szülői szervezet tagjai, a szülők és az érdeklődők előzetes időpont egyeztetés után megtekinthetik.

A Pedagógiai Program bevezetésének időpontja:

2023. szeptember 1.

A Pedagógiai Program érvényességi ideje:

2027. augusztus 31.

A szülői szervezet vezetője a pedagógiai programot megismerte, ellenvéleményt nem fogalmazott meg a benne foglaltakkal kapcsolatban.

A Szent Péter és Pál Görögkatolikus Óvoda nevelőtestületének 2023. augusztus 28-án megtartott értekezletén a módosított Pedagógiai Programot az intézményvezető előterjesztése alapján elfogadta. A nevelőtestület képviselőjében Madarászné Olajos Csilla óvodapedagógus írja alá.

Nyírlugos, 2023. augusztus 28.

Madarászné Olajos Csilla

NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

OKTATÁSI IRODA

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 5.; Tel.: +36 (30) 293 2420, E-mail: oktatas@nyirgorkat.hu

Szent Péter és Pál
Görögkatolikus
Óvoda

Tisztelt Intézményvezető Asszony!

A hozzám eljuttatott 2023/24-es oktatási-nevelési évtől érvénybe lépő Pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. §. (1) bekezdése értelmében

j ó v á h a g y o m.

Nyíregyháza, 2023. szeptember 1.

Kovácsné Dibácsi Zsuzsanna
Kovácsné Dibácsi Zsuzsanna
irodavezető

MELLÉKLET

**SZENT PÉTER ÉS PÁL
GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM**

2022.

Bevezetés

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek (0-7 éves korú) egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, a lelki gondozást.

Az egészségre nevelés jellemzőit a gyermek életkori sajátosságai határozzák meg.

A teljes körű egészségfejlesztés célja

Fontos, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a mindennapokban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Az egészségfejlesztési folyamatban a pedagógusok/pedagógiai munkát segítő kollégák által végzett tevékenység a gyermek és szülő intézményi életében való részvételét úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását eredményezi.

A mindennapokban kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységekre.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy a gyermek képességeit szem előtt tartva felkeltjük a gyermek igényét az egészséges életvitel iránt, gondozzuk érzelmi, akarati, értelmi képességeit és kialakítjuk az egymással kapcsolatos szociális együttműködési készségeket.

Az egészség e három jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az intézményi egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk:

- egészségfejlesztés (promóció) és
- megelőzés (prevenció),

melyek elválaszthatatlanok, és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

Az egészségfejlesztés főbb területei:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi mozgás, testmozgás,

- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a bántalmazás megelőzése,
- a balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné.

Egészség és fenntarthatóság

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalom. Egészséges élet nem létezhet a természet, a környezet óvása nélkül, mert az általunk okozott környezeti szennyeződések károsan hatnak az emberi szervezet működésére.

Az intézményre nagy feladat és felelősség hárul a gyermek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálja a gyermekek egészséges testi, lelki- és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az intézmény segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékékként való tisztelésére is nevel.

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetkörnyezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti, környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket.

Az egészségfejlesztési program jogszabályi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- SZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra

Az óvodai egészségfejlesztés célja

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

„(1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljestesti-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési- oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.”

Az egészségfejlesztés feladatai

Egészséges életmódra nevelés

Az egészségmegőrzésre irányuló gondozás, a személyi és környezeti higiénit, valamint a lelki gondozást is jelenti. Az egészséges életmódra nevelés során a családokkal szoros együttműködést alakítunk ki.

A gondozás és egészséges életmódra nevelés célja: a gyermek szervezetének védelme, a gyermek gondozása, a testi szükségletek kielégítése, a testi képességek kibontakoztatása, a mozgáskészség fejlesztése, a higiéniai szokások kialakítása, a test és lélek harmonikus fejlődésének biztosítása a szülőkkel szoros együttműködésben történik.

Feladataink az egészséges életmód kialakításában: az intézményben az életritmus a táplálkozás a testápolás, az öltözködés, mozgás, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot. Az életmód, a helyes életritmus, a jól szervezett napirend biztosítja a gyermekek egészséges fejlődését és ez a gondozás fontos feladata is.

A szokás és szabályrendszerbe beépített tevékenységek visszahatnak az életkori folyamatokra, a tevékenységek időtartama igazodik az életkori sajátosságokhoz.

Az egészséges életmód alakításának területei:

- Gondozás

A gyermekek más-más szociokulturális háttérű családból kerülnek intézményünkbe, ezért a szokásrendszerük eltérő, személyiségfejlődésük eltérhet az életkoruknak megfelelő fejlettségi szinttől. Elsődleges feladatunk, az egységes szokás-és

szabályrendszer kialakítása az egyéni eltérések figyelembevételével, valamint a személyiségfejlődés elősegítése.

A gondozás célja az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegség megelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igényé fejlesztése. A gyermek testi és lelki egészségének védelme, megőrzése, a gyermek testi komfortérzetének kialakítása.

A gondozási feladatok teljesítése bensőséges óvodapedagógus - gyermek, pedagógiai asszisztens - gyermek, dajka - gyermek kapcsolatot feltételez.

- Az egészséges környezet biztosítása

Az intézményi környezet kialakításánál (csoportszobák, tornaszoba, udvar) arra törekedtünk, hogy biztosítsuk az egészséges életmódra nevelés céljainak eléréséhez szükséges tárgyi feltételeket. A környezeti feltételek a gondozás hatékonyságát is segítik. A tárgyi környezetet úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekek számára könnyen áttekinthető, akadálymentes, biztonságos legyen és segítse, motiválja őket a tevékenységek pontos végrehajtására.

Feladataink:

- nyugodt, kiegyensúlyozott légkör kialakítása,
- önállósági törekvések támogatása,
- a gyermek szükségleteinek kielégítése (folyadék, zsebkezdő),
- az eszközök állapotának ellenőrzése (mozgásfejlesztő eszközök, játékok, tisztálkodást és önkiszolgálást biztosító eszközök),
- baleset megelőzés, balesetvédelem,
- betegség megelőzés, egészségvédelem,
- a környezet ápolása, szépítése.

Eszközsükséglet:

Tisztálkodásnál, testápolásnál: szappanadagoló, papírtörő tartó megfelelő magasságba helyezve, tükör, könnyen kezelhető csaptelepek

Étkezésnél: háromszintes, rozsdamentes, rögzíthető tálaló kocsi, gyermek méretű étkészlet és evőeszközök

Pihenésnél: saját jellel ellátott ágynemű

- Betegségek megelőzése

A betegségek megelőzése érdekében a megfelelő feltételek biztosítása: külön jellel ellátott ágynemű, egyszer használatos papírtörülő, fertőtlenítő hatású folyékony szappan. A gyermek méretéhez illő, szükségleteinek megfelelő bútorzat kialakítása. Szellőztetés, légtér fertőtlenítés, a bútorfelületek, játékok, fejlesztőeszközök tisztántartása.

- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

A megismerés, az intellektuális gazdagodás, az erkölcsi fejlődés és a viselkedés szabályozása az érzelmen keresztül szervezhető meg kiegyensúlyozott légkörben. Az érzelmekre épülő elfogadó magatartás biztosítja a gyermek számára az ismeretek befogadását, a szabályok elfogadását, a szociális, esztétikai és erkölcsi érzelmek fejlődését.

Az érzelmi nevelés során fontos, hogy a gyermek tanulja meg megismerni önmagát, szűkebb és tágabb környezetét, sajátítsa el az együttélés szabályait. Vegye észre és becsülje meg az emberi értékeket.

Olyan biztonságos szeretetteljes környezetet teremtünk, ahol az érzelmi biztonságot nyújtó óvodapedagógus és a pedagógiai munkát segítők személyes példaadásukkal és segítségükkel elősegítik a gyermekek önbizalmának erősödését, a társas kapcsolatok kialakulását. A gyermek átélheti az elfogadás, a segítőkészség, az elismerés, a sikerélmény érzését. A felnőttöz fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Óvodai nevelésünk szorosan támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésére törekszik (pl.: ünnepélyek tartása, Márton napi felvonulás, családi nap).

Feladatok az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés folyamatában:

- A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás és a tájékoztatás lehetőségének megteremtése, a gyermek testi-lelki fejlődésének segítése érdekében (szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt nap).
- Esztétikus, biztonságos, inger gazdag, tevékenykedtető élettér kialakítása, a nevelési céljainkhoz alkalmazkodva.
- Esztétikai érzelmek fejlesztése a szép iránti fogékonyság, a művészi élmény befogadására való igény kialakítása (zenei nevelés, anyanyelvi nevelés, vizuális nevelés).
- Szociális érzelmek fejlesztése, erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlesztése, erősítése pozitív példaadással (feladatvállalás, együttérzés, feladatvállalás, elfogadás, segítségnyújtás).
- Erkölcsi érzelmek fejlesztése: őszinteség, felelősségérzet, udvariasság, igazságosság, a gyengébb védelme, illemtudó viselkedés.

- Intellektuális érzelmek fejlesztése: kíváncsiság, érdeklődés, csodálkozás, kétely.
- Az akarati tulajdonságok fejlesztése: feladattudat- és feladattartás kialakítása, szabálytudat, kitartás fejlesztése.

- Befogadás

Miután a gyermekek a családból kerülnek intézményünkbe fokozottan törekszünk az érzelmi biztonság, a derűs légkör kialakítására. A befogadás feladata a türelmes, szeretetteljes, empátiás kapcsolat kialakítása, az egyéni igények elfogadása, az otthonosság érzetének kialakítása. Az évek tapasztalatai alapján alakítottuk ki a befogadási rendet.

- Az új gyermekek fogadásakor informálódunk a gyermek családban betöltött helyéről, szokásairól.
- A befogadási idő alatt igyekszünk sok közösségi élményt nyújtani.
- Segítjük és figyelemmel kísérjük az új baráti kapcsolatok alakulását, a régieket pedig erősítjük. Bízgatjuk a gyermekeket az egymással való kapcsolatteremtésre.
- Vegyes életkorú csoportjainkban fontos az egymáshoz való alkalmazkodás, az egymás iránti érdeklődés és segítségnyújtás igényének kialakítása.

- Szocializáció

A szociális-érzelmi kompetenciák fejlesztése a legösszetettebb pedagógiai feladat. A gyermek alkalmazkodó készségének, szocializációjának fejlődését a csoportkohézió támogatja.

A szülőket rendszeresen tájékoztatjuk gyermekük fejlődéséről, fontosnak tartjuk a szülők által felvetett problémák kezelését. (fogadóóra, szülői értekezlet, nyílt nap).

Feladataink:

- barátságos, otthonos, szeretetteljes, elfogadó légkör biztosítása
- pedagógus - gyermek, gyermek–gyermek kapcsolatának emocionális erősítése
- közös élményekre épülő tevékenységek megszervezése (projektek szervezése, témahét tartása, kirándulás, bábszínház)
- a közösségi élet szokásainak kialakítása és a közösségi magatartás kialakítása (a kritika elfogadása)
- a sajátos nevelést igénylő gyermek integrált nevelése, kommunikációs igényének felkeltése (kooperatív megoldásra ösztönző páros és mikrocsoportos) tevékenységek biztosítása
- a csoportszobák környezettudatos szemléletű, otthonos, esztétikus berendezése

Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermeknek életkori sajátosságaiból eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségének megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott (szülői jelenlét nélküli) programok ideje alatt.

Célunk a gyermek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása

Év elején és a továbbiakban is szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük a gyermekkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük a gyermekkel a játékok valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, villa, stb.).

A közlekedés szabályait séták során, a valós környezetben ismertetjük meg a gyermekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az intézményben használatos vegyszerek zárható helyiségben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

- Az intézmény és a kollégák feladatai
 - A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítják a gyermekek felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset megelőzés szempontjaira.
 - Olyan környezetet alakítunk ki, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák elsajátítására.
 - Fejlesztjük a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.
 - Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt/ orvost hívunk, illetve értesítjük a szülőt.

- Az intézmény alapdokumentumaiban rögzítjük az intézményi védő, óvó előírásokat.
- Az intézményben bekövetkezett gyermekbalesetekről nyilvántartást vezetünk.
- Kivizsgáljuk a nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó gyermekbaleseteket.
- Intézkedéseket hozunk a hasonló balesetek megelőzésére.

- **Pszichohigiénés egészségfejlesztés**

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek környezetéhez történő alkalmazkodását, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében az intézmény dolgozóinak kötelessége, hogy a gyermek testi, lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része.

Feladat a gyermek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak kibontakoztatása, a tartós pszichés stressz feldolgozása, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítása.

Legitimációs záradék

A Szent Péter és Pál Görögkatolikus Óvoda Egészségfejlesztési programját

Elfogadta:

Nyírlugos, 2022.08.25

Madarászai Olejos Csilla

a nevelőtestület nevében

Megismerte:

Nyírlugos, 2022.08.25

Tóth Olga Mária

a szülők nevében

Az Egészségfejlesztési program közzétételéről és megvalósulásáról, mint intézményvezető gondoskodom:

Juhász

intézményvezető

Érvényességi rendelkezések:

Az egészségfejlesztési program 2022. szeptember 1. napján lép hatályba, és visszavonásig érvényes.